

Rapport 2011:40

Kv Slussen 1 i Malmö

Arkeologisk förundersökning 2011

Jan Kockum

Rapport 2011:40

Kv Slussen 1 i Malmö

Arkeologisk förundersökning 2011

Jan Kockum

Fornlämningsnr: 20
Kv Slussen 1, Malmö
Malmö kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134
291 22 Kristianstad

Malmö

Box 406
20124 Malmö

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2011 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2011:40

Omslag: Johannes Mejers karta över Malmö från slutet av 1650-talet (ur Tykesson, T. 2003).

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	6
Läge och topografi	6
Historik och fornlämningsmiljö	6
Syfte och mål	8
Undersökningsresultat	9
Schakt 1	9
Schakt 2	10
Schakt 3	10
Schakt 4	10
Fyndmaterialet	10
Antikvarisk syntes	10
Referenser	13
Administrativa uppgifter	14
Bilagor	16
Fyndlista	16
Sektioner	18

Fig. 1. Malmö stad i Malmö kommun, Skåne.

Fig. 2. Undersökningsområdet markerat. Utdrag ur fastighetskartan, blad 2C 3e.

Sammanfattning

I samband med en arkeologisk förundersökning inom kv Slussen 1 i Malmö har fyra sökschakt om sammanlagt ca 85 löpmetrar grävts. Schaktdjupet uppgick till som mest ca 2,6 m och bredden till ca 4 m i ovankant och ca 2 m i botten. Undersökningen visade att området från början utgjort sjöbotten eller strand. Det har sedan täckts med något som kan liknas vid en rustbädd. Ovan denna har närmare en meter med massor förts på. Rustbädd och fyllmassor innehåller ett mycket homogent fyndmaterial bestående av yngre rödgods, kritpipor och rött och gult tegel (sk holländskt). Fyllmassorna täcktes i sin tur av ett närmare metertjockt lager med lera, möjligen påförda i samband med anläggandet av omnibusstationen.

Vid undersökningen påträffades inga anläggningar mer än en lite större nedgrävning som var fylld med samma massor som täckte övriga området. Rustbädd och fyllmassor kan vara resultatet av rivningsarbetet av befästningsverket som påbörjades i början av 1800-talet.

Fig. 3. Malmö utanför vallarna 1788 med undersökningsområdets ungefärliga läge markerat med röd pil.

Inledning

Inom rubricerad fastighet planeras för nybyggnation samt utläggning av park. För *nybyggnationen* står företaget JM (1st dnr 431-13501-10) och för *parkanläggningen* står Malmö kommun (1st dnr 431-50-11). Fastigheten ligger i Östra Förstaden och inom fornlämning nr 20 i Malmö stad, strax öster om befästningsverket, varför Länsstyrelsen i Skåne län beslutade att arbetet skulle föregås av en arkeologisk förundersökning. Förundersökningen skulle inom området för *parkanläggningen* utföras som en schaktningsövervakning. Det var från början tänkt att de båda undersökningarna skulle ske parallellt, men parkanläggningsdelen sköts på framtiden, varför föreliggande rapport endast redovisar *nybyggnationsdelen* (1st dnr 431-13501-10). Förundersökningen av nybyggnationsområdet gjordes under perioden 110323–110328 av arkeolog Jan Kockum vid Sydsvensk Arkeologi AB.

Läge och topografi

Undersökningsområdet ligger i den östra delen av Malmös innerstad och avgränsas av Exercisgatan i öster, Norra Vallgatan i norr och Östra kanalen i väster. Befintlig marknivå ligger ca 2,4 m ö.h.

Historik och fornlämningsmiljö

Diffusa spår från slutet av 900-tal till tidigt 1100-tal har påträffats inom det som senare blev Malmös historiska stadsområde (RAÄ 20). Hur dessa lämningar skall tolkas, mer än att man utnyttjat strandområdet före stadstiden, är dock svårt att säga. Stadsområdet tycks redan vid denna tid ha utgjorts av ett natur-

geografiskt avgränsat område, till vilken bl a en av tre möjliga huvudlandvägar sträckte sig österifrån längs med kustlinjen. Centralt inom stadsområdet samt utmed strandvallen har påträffats ett stort antal så kallade lerbottnar som anlagts under en period från 1100-talet till omkring 1300. Dessa utgör de första spåren av hantverksaktivitet och storskaligt fiske i regionen och med början under 1200-talet regleras och bebyggs allt större delar av det område som vi idag känner som Malmös historiska stadsområde (Thomasson 2008, s 283 ff). Lerbottnarna har inte påträffats längre österut än i höjd med de inre befästningsverken från 1600-talet, men om detta beror på en ursprunglig disposition eller om befästningen utplånat tidigare spår vet vi inte.

Den aktuella exploateringsytan ligger omedelbart öster om Malmö stads tidigare befästningsverk, strax norr om Österport och Östra Förstadsgatan. Gatan utgjorde huvudtillfarten österifrån och visas i det historiska kartmaterialet som en stenlagd gata med kringliggande spridd bebyggelse och jordbruksmark (se fig. 3.). Historiska källor gör även gällande att trädgårdar skulle tas i anspråk för befästningsverket, vilket antyder att äldre gårdar har legat i området (Wilhelmsson 1983b). Av kartmaterialet framgår också att det till fästningsverket hörde glaciner (eller glaciser eller fältvallar, se fig. 2). Dessa utgjordes av flacka och låga vallar framför befästningens yttergrav. Från början av 1800-talet föreligger kartor som visar hur man planerar rivning av befästningsverket och utläggning av nya kvarter. Ännu på Skånska rekognosceringskartan 1812 är området obebyggt, även om befästningarna är borttagna. Av 1812 års karta framgår också att det område som idag utgörs av kv Slussen är ett obebyggt triangulärt område. Denna obebyggda triangel går igen i kartor från 1853, 1871, 1878, osv fram till 1940-talet då SJ har etablerat en omnibusstation med vidhängande småbyggnader i området (Tykesson 2003, ss 120 f, 130 f, 138 f, 200 f). En annan intressant karta i sammanhanget föreligger från 1670-talet. Denna framställer danskarnas belägring av staden år 1677 och har sannolikt tillkommit strax efter freden för att illustrera en dansk historieskrivning över kriget. På kartan syns löggravar som streck som i vinklar närmar sig slottet, Söderport och Österport och den då inte färdigbyggda bastionen Stockholm. Här, i nivå med dagens Drottningborg, pågick häftiga strider (ibid, s 38 f). Läget för den östra löggraven kan delvis sammanfalla med dagens Slussplan.

Det har inom kvarteret tidigare inte gjorts några arkeologiska undersökningar, dock har man inom de närliggande kvarteren Klas, Sigge, Bror och Carl företagit undersökningar. Även dessa kvarter ligger på utsidan av befästningsverket. Vid en undersök-

ning i kv Axel har bl a framkommit partier av fiskdammar som anlades i slutet av 1500-talet eller i början av 1600-talet (Wilhelmsson 1983a). I kvarteret Sigge har vid en förundersökning framkommit rester av Malmö porslinsfabrik som låg i området på 1870-talet, medan det i kvarteren Bror och Carl framkommit lämningar som kan härröra från kronobränneriet från 1700-talet. Vidare utgjorde gödsellager ett vanligt förekommande inslag i samtliga tre kvarter och liksom i kv Axel framkom lager som tolkades som lämningar efter fiskdammar.

Syfte och mål

Den aktuella exploateringsytan ligger strax utanför det vi känner som Malmös befästningsområde. Inga tidigare undersökningar har gjorts i kvarteret varför fornlämningsituationen är okänd. Historiskt kartmaterial visar dock att ytan sannolikt har varit obebyggd från 1600-talet t o m 1900-talets första decennier, då SJ:s omnibusstation anläggs. Det finns således förutsättningar för att spåren efter tidigare aktiviteter kan finnas kvar och med tanke på att källor gör gällande att trädgårdar fick tas i anspråk för befästningsverket under 1600-talet är det inte omöjligt att man kan finna spår av bebyggelse från tiden före befästningen. Den äldsta perioden i Malmös tillkomst går hand i hand med det storskaliga fiskets utveckling och spår av denna har påträffats i form av så kallade lerbottnar. Om dessa har förekommit utanför det topografiskt avgränsade område som sedan blev stadsområde kan det även finnas förutsättningar för att de har bevarats i detta område.

Under 1600-talet var staden och dess omland skådeplats för ett flertal krigshändelser, bl a belägrade svenskarna staden under 1644–1645 års krig och under kriget 1676–1679 belägrades staden av danskarna. Förutsättningar att finna spår av dessa händelser bör också finnas i området.

- En arkeologisk förundersökning syftade i första hand till att undersöka förutsättningar för att påträffa bebyggelse som är äldre än 1600-talets försvarsanläggning och därmed utvärdera potentialen att belysa en okänd del av stadens historia.
- I andra hand skulle förutsättningarna att belysa Malmös befästningsverk samt 1600-talets krigshändelser undersökas.
- I tredje hand skulle undersökas förutsättningar för lämningar som är äldre än stadsbildningstiden.

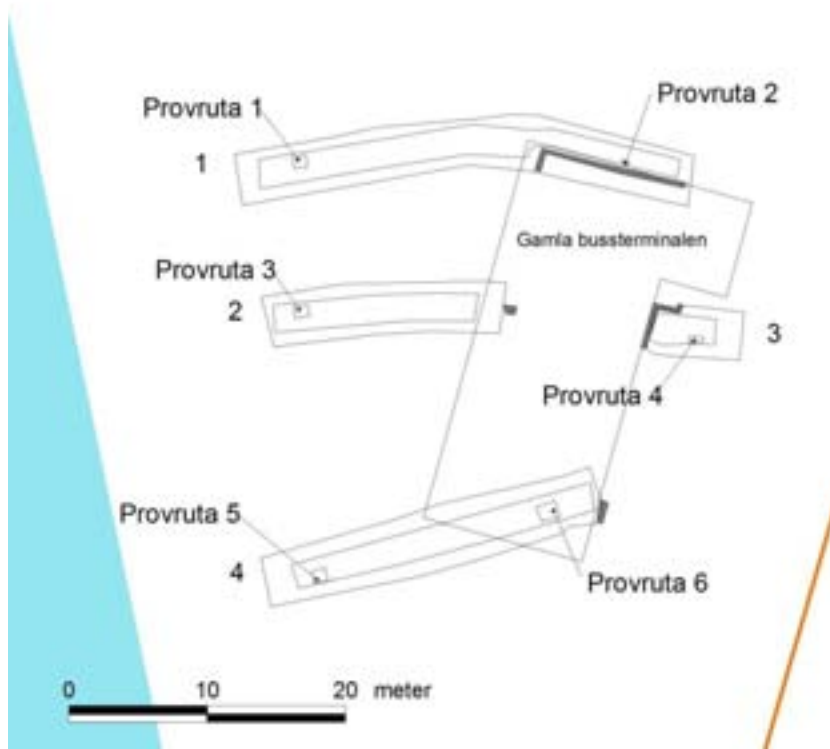

Fig. 4. Schakt 1–4. Sektionsritningar för provrutorna återfinns i Bilagor/sektionsritningar

Undersökningsresultat

Inom ytan grävdes fyra sökschakt om sammanlagt ca 85 löpmetrar. Schakten var 4 m breda vid ytan för att en bredd om 2 m i botten av schaktet skulle uppnås efter att hänsyn tagits till rasvinklar.

Schakt 1

Schaktet grävdes i den nordligaste delen av undersökningsområdet och drogs i öst-västlig riktning. Schaktets längd uppgick till drygt 33 m, bredden till 4 m och djupet till mellan 2,3–2,6 m, där naturlig undergrund bestående av sjösand, uppnåddes.

Överst i schaktet fanns ca 0,5 m med moderna bärlager följt av en knapp meter med gul kompakt lera. Denna lera var i stort sett ren från fyndmaterial. Leran täckte ett cirka metertjockt påfört lager av gråbrun siltig sand med linser av sand. Detta lager innehöll ett homogent fyndmaterial bestående av både rött och gult tegel – så kallat holländskt tegel – yngre rödgods, westerwaldkeramik och kritpipsfragment. Under det påförda lagret framkom ett torvigt lager med inslag av kvistar och träbitar, cirka 0,05 m tjockt. Detta var påfört direkt på den naturliga undergrunden, dock med ställvisa mellanliggande förekomster av blågrå sand. På denna nivå trängde grundvattnet fram.

I schaktets östra del upptog delar av den gamla bussterminalen en ca 2 x 12 meter stor yta ner till ett djupa om ca 1,6 m.

Fig. 5. Schakt 1 från Ö.

Schakt 2

Schaktet grävdes ca 8 m söder om schakt 1. Längden uppgick till ca 18 m, bredden 4 m och djupet till mellan 2, 1–2,5 m. Schaktet grävdes fram till den gamla bussterminalbyggnaden och återupptogs på andra sidan som schakt 3 (se nedan).

Lagersekvens och fyndmaterial var det samma som i schakt 1.

Schakt 3

Schaktet gjordes i förlängningen av schakt 2 och grävdes på andra sidan gamla bussterminalbyggnaden. Dimensionen var 4 x 7 m med ett djup som uppgick till ca 2,5 m.

Schaktet uppvisade en stratigrafisk sekvens som avvek något från de två tidigare schaktens. Till ett djup av ca 1,3 m var området påverkat av sentida ledningsschakt. Den gula kompakta leran nådde ner till ett djup om ca 2 m, men överlagrades här av ett lager med gråbrun sandig silt med inslag av rött tegel och träkol. Under det gula lerlagret påträffades åter brun lerig silt med fyndmaterial från 1600-talet. Här saknades det torviga lagret som framkommit i de andra delarna av området och sannolikt har det varit fråga om en nedgrävning.

Schakt 4

Schaktet grävdes ca 11 m söder om schakt 2 och 3. Längden uppgick till ca 25 m, bredden till 4 m samt djupet till mellan 2–2,5 m.

Lagersekvens och fyndmaterial var det samma som i schakt 1 och 2.

Fyndmaterialet

Fyndmaterialet består av 69 fyndposter fördelade på djurben, keramik, byggnadsmaterial, kritpipor, molluskskal, ett fragment av en lädersula samt ett odefinierat fragment av ett träföremål. Kronologiskt spänner materialet över tiden senmedeltid–1800-tal, med en överväldigande tyngdpunkt på 16–1700-tal. Den homogena fyndsammansättning samt spridningsbild i förhållande till lagersekvensen talar för en sekundärdeponering av i stort sett allt fyndmaterial, en sekundärdeponering som ska kopplas till rivningen av Malmös 1600-talsbefästning i början av 1800-talet.

Antikvarisk syntes

Både stratigrafi och fyndsammansättning uppvisar en homogen bild över ytan, med undantag för i schakt 3 där lagersekvens och sammansättning är något avvikande. Här sammanföll provgroppen med en äldre nedgrävning.

Fig. 6. Provgrop 3 i schakt 2 från S. Jfr Bilagor/sektioner/provgrop 3.

Fig. 7. Detalj ur karta från 1670-talet (ur Tykesson m fl 2003, s 38). I bildens högra del ser man hu löpgraven närmar sig staden

Den arkeologiska förundersökningen hade tre huvudmål. I första hand syftade den till att undersöka förutsättningar för att påträffa bebyggelse som var äldre än 1600-talet. Inga bebyggelseämningar eller anläggningar av äldre datum påträffades dock.

I andra hand skulle förutsättningarna att belysa Malmös befästningsverk samt 1600-talets krigshändelser undersökas. Vid förundersökningen påträffades inga anläggningar eller fynd som, förutom rent kronologiskt, kunde knytas till de stridshandlingar som utspelats vid stadens befästning. De påförda massorna kan möjligen knytas till befästningsverkets uppförande, men det är sannolikt att det snarare skall knytas till en senare fas (se nedan).

I tredje hand skulle undersökas förutsättningar för lämningar som är äldre än stadsbildningstiden, det vill säga i första hand förhistoriska spår, men även spår av yngre järnålder och tidig medeltid. Några sådana påträffades emellertid inte. Således uppfylldes inga av de i förväg stipulerade målen. Vid den arkeologiska förundersökningen kunde konstateras att det i området lagts ut en typ av rustbädd, sannolikt för att underlätta utfyllningsarbetet i området. Det homogena fyndmaterialet och de omfattande och ostratifierade massorna talar för att arbetet har skett under ett kort tidsavsnitt. Fyndbilden ger över lag en datering till 16–1700-talen, dock med ett mindre inslag av äldre såväl som yngre material. Det yngre materialet ger en terminus post quem-datering till 1800-talet. Det senare inslaget är försvinnande litet, men talar för att massorna tillkommit i samband med att man river stadens vallar i början av 1800-talet. Rustbädden kan ha tillkommit vid samma tillfälle för att utgöra underlag vid utfyllnadsarbetet.

På kartan från 1670-talet framgick att det i området grävdes en löpgrav mot den östra delen av Malmös befästning (se fig. 7.). Denna kan ha gått över nuvarande Slussplan och kanske kan den ha sammanfallit med den nedgrävning som påträffades i schakt 3. Fyllmassorna i nedgrävningen var emellertid samma som det påförda lagret som framkom i alla schakten och nedgrävningen saknade fortsättning i de andra schakten samt saknade spår av krigshandlingar. Det är mer sannolikt att det är fråga om en isolerad nedgrävning. Var har då löpgraven tagit vägen? Studerar man kartan ser man att löpgravarna grävts i vinklar. De båda löpgravarna som närmar sig staden från öst och väst har markerade fyrkanter i vinkelhörnen samt i början. Den västra löpgraven även i slutpunkten. Dessa kan markera så kallade blockhus eller motsvarande, som kunde vara uppförda som timmerstugor och fungera som slutvärn i förskansningar och löpgravar. Efter den sista fyrkantsmarkeringen i den östra löpgraven går löpgravsmarkeringen i en vid båge istället för att vinkla sig framåt.

Är det så att man inför den sista sträckan ändrat taktik. Istället för att gräva sig ner den sista biten, där vattnet borde ha fyllt schakten då som nu, kanske man har nyttjat skanskorgar eller dylikt. Det vill säga man har haft mobila skydd istället för att gräva sig ner. Detta skulle kunna förklara frånvaron av löpgrav inom undersökningsområdet. En annan förklaring kan naturligtvis vara att det historiska kartmaterialet inte visar löpgravens exakta läge.

Frånvaron vid den arkeologiska förundersökningen av äldre stadsfaser, anläggningar som kan knytas till krigshandlingar samt faser äldre än staden gör att det enligt Sydsvensk Arkeologi inte behövs några ytterligare antikvariska insatser nybyggnadsområdet.

Referenser

- Thomasson, J. 2008. S`Villanorvm de Malmøghae - Landskap, urbanitet, aktörer och Malmö. Andersson, H., Hansen, G. & Øye, I. (red). *De første 200 årene – nytt blikk på 27 skandinaviske middelalderbyer*. UBAS – Universitetet i Bergen Arkeologiske Skrifter. Nordisk 5. Universitetet i Bergen.
- Tykesson, T. (red) 2003. *Malmö's kartor från 1500-talet till idag*. Lund.
- Wilhelmsson, L. 1983a. Arkeologisk förundersökning. Kv Axel 1983, MHM 6651. Malmö.
- Wilhelmsson, L. 1983b. Arkeologisk förundersökning. Kvarteren Sigge, Bror, Carl 1983, MHM 6652. Malmö.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	100097
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-13501-10
Datum för beslut:	2011-02-17
Projektnummer:	100097
Län:	Skåne
Kommun:	Malmö
Socken:	Malmö stad
Fastighet:	Kv Slussen 1
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2C 3e
Koordinatsystem:	RT90 2,5 gon väst
X koordinat:	6167930,82
Y koordinat:	1324082,78
Höjdsystem:	RH 70
M ö.h.	2,4
Fältarbetstid:	110323–110328
Antal arbetsdagar:	4
Antal arkeologtimmar:	32
Antal maskintimmar :	14
Exploateringsyta:	ca 1 200 m ²
Undersökt yta:	ca 340 m ²
Platschef:	Jan Kockum
Personal:	Jan Kockum
Projektgrupp:	Jan Kockum & Lars Jönsson
Underkonsulter:	Karlssons Entreprenad
Uppdragsgivare:	Malmö stad/JM
Tidigare undersökningar:	–
Fynd:	Accessionsnr MMA 052/Malmö Museer
Dokumentationsmaterial:	Arkivnr 116:01/Malmö Museer
Kostnader:	Beslutade: 101 500 Faktiska: 104 809,25

Bilagor

Fyndlista

Fnr	Sakord	Material	Benämning	Beskrivning	Fyndomständig- het	Vikt i g	Antal/fragment	Övrigt
1	Djurben				Schakt 1/provruta 1/lager 5	252	14	
2	Bygg- nadsmtl	Tegel	Taktegel/murtegel	Bl a vingtegel och en bit gult tegel	Schakt 1/provruta 1/lager 5	317	10	
3	Kärl	Keramik	Yngre rödgods		Schakt 1/provruta 1/lager 5	115	5	
4	Molluskskal		Blåmussla och hjärtmussla		Schakt 1/provruta 1/lager 5	2	2	
5	Kritpipa	Lera		Skaft	Schakt 1/provruta 1/lager 5	2	2	
6	Bygg- nadsmtl	Tegel	Holländskt tegel	Gult tegel	Schakt 1/provruta 1/lager 6	335	1	
7	Bygg- nadsmtl	Tegel		Rött tegel	Schakt 1/provruta 1/lager 6	240	2	
8	Kärl	Keramik	Stengods	Mynning	Schakt 1/provruta 1/lager 6	2	1	Möjligen från salvekruz
9	Fat	Keramik	Yngre rödgods	Brätte	Schakt 1/provruta 1/lager 6	6	1	
10	Kritpipa	Lera		Skaft	Schakt 1/provruta 1/lager 6	7	2	
11	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Fat, gryta	Schakt 2/provruta 3/lager 3	15	5	
12	Kärl	Keramik	Yngre rödgods, vitbrän- nande		Schakt 2/provruta 3/lager 3	1	1	
13	Odef	Trä		Bearbetat trä	Schakt 2/provruta 3/lager 3	17	1	
14	Kritpipa	Lera		Skaft	Schakt 2/provruta 3/lager 3	7	1	
15	Djurben				Schakt 2/provruta 3/lager 3	301	28	
16	Bygg- nadsmtl	Tegel		Rött och gult tegel	Schakt 2/provruta 3/lager 3	199	11	
17	Djurben				Schakt 2/provruta 3/lager 4	205	3	
18	Bygg- nadsmtl	Tegel		Rött och gult tegel	Schakt 2/provruta 3/lager 4	153	4	Materialet är svallat
19	Kärl	Keramik	Jydepotte		Schakt 2/provruta 3/lager 4	17	1	
20	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Fat	Schakt 2/provruta 3/lager 4	5	2	Svallat
21	Molluskskal		Blåmussla		Schakt 2/provruta 3/lager 4	1	1	
22	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Fat	Schakt 3/provruta 4/lager 7	82	6	
23	Kärl	Keramik	Fajans		Schakt 3/provruta 4/lager 7	5	2	
24	Djurben				Schakt 3/provruta 4/lager 7	13	2	
25	Kritpipa	Lera			Schakt 3/provruta 4/lager 7	12	3	
26	Bygg- nadsmtl	Tegel	Holländskt tegel		Schakt 3/provruta 4/lager 7	224	1	
27	Bygg- nadsmtl	Tegel	Vingtegel, nockpannor		Schakt 4/provruta 6/lager 5 -6	739	3	
28	Djurben				Schakt 3/provruta 4/lager 7	483	24	
29	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Gryta	Schakt 3/provruta 4/lager 7	114	10	Svallat
30	Kärl	Keramik	Yngre rödgods, vitbrän- nande		Schakt 3/provruta 4/lager 7	16	3	Svallat
31	Sula	Läder			Schakt 3/provruta 4/lager 7	8	1	
32	Kritpipa	Lera			Schakt 3/provruta 4/lager 7	2	1	
33	Molluskskal		Hjärtmussla		Schakt 3/provruta 4/lager 7	1	1	
34	Bygg- nadsmtl	Tegel	Nockpanna		Schakt 4/2-5 m	417	1	
35	Bygg- nadsmtl	Tegel	Holländskt tegel		Schakt 4/2-5 m	27	1	

Fnr	Sakord	Material	Benämning	Beskrivning	Fyndomständighet	Vikt i g	Antal/fragment	Övrigt
36	Krus	Keramik	Stengods	Bottenrand, Siegburg	Schakt 4/2-5 m	29	1	
37	Salvekrus	Keramik	Stengods	Botten/buk	Schakt 4/2-5 m	16	1	
38	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Grytor, fat	Schakt 4/2-5 m	616	17	
39	Kärl	Keramik	Yngre rödgods, vitbrännande		Schakt 4/2-5 m	98	3	
40	Krus	Keramik	Westerwald	Hals	Schakt 4/2-5 m	32	1	
41	Kärl	Glas		Buk	Schakt 4/2-5 m	3	1	
42	Kakel	Keramik		Gulbrännande gods	Schakt 4/2-5 m	323	4	
43	Kakel	Keramik		Rödbrännande gods	Schakt 4/2-5 m	116	1	
44	Djurben				Schakt 4/2-5 m	55	3	
45	Djurben				Schakt 4/5-10 m	65	3	
46	Kritpipa	Lera			Schakt 4/5-10 m	5	2	Delvis svallat
47	Kärl	Keramik	Jydepotte	Buk	Schakt 4/5-10 m	11	1	Grovmagrat gods
48	Kärl	Keramik	Westerwald	Buk	Schakt 4/5-10 m	3	1	
49	Kärl	Keramik	Fajans		Schakt 4/5-10 m	1	1	
50	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Mynning, buk, handtag	Schakt 4/5-10 m	116	11	Delvis svallat
51	Byggnadsmtl	Tegel	Holländskt tegel		Schakt 4/5-10 m	132	3	
52	Byggnadsmtl	Tegel	Nocktegel		Schakt 4/10-15 m	249	1	
53	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Buk, brätte	Schakt 4/10-15 m	48	5	
54	Byggnadsmtl	Tegel	Gult nocktegel		Schakt 4/15-20 m	1170	1	
55	Byggnadsmtl	Terracotta	Figurin		Schakt 4/15-20 m	116	1	Möjligen från kakelugn
56	Molluskskal			Ostron	Schakt 4/15-20 m	11	1	
57	Kritpipa	Lera			Schakt 4/15-20 m	2	1	
58	Kärl	Keramik	Jydepotte		Schakt 4/15-20 m	73	2	
59	Byggmtl	Tegel	Holländskt tegel		Schakt 4/15-20 m	592	1	
60	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Handtag, buk, ben	Schakt 4/15-20 m	546	12	
61	Kärl	Keramik	Yngre rödgods	Handtag, hänkel, buk, ben	Schakt 4/20-25 m	234	17	
62	Gryta	Keramik	Yngre svartgods	Ben	Schakt 4/20-25 m	34	1	
63	Kärl	Keramik	Yngre rödgods, vitbrännande		Schakt 4/20-25 m	3	1	
64	Kärl	Keramik	Westerwald		Schakt 4/20-25 m	3	1	
65	Kärl	Keramik	Fajans		Schakt 4/20-25 m	3	1	
66	Kritpipa	Lera			Schakt 4/20-25 m	6	2	
67	Byggnadsmtl	Glas	Fönsterglas, blyinfattat		Schakt 4/20-25 m	3	1	
68	Byggnadsmtl	Terracotta	Fris, kakelugn		Schakt 4/20-25 m	104	1	
69	Byggnadsmtl	Tegel	Taktegel/vingtegel		Schakt 4/20-25 m	211	1	

Sektioner

Sektionen är 1 m bred

1) Modernt bärlager. 2) Gul kompakt lera. 3) Gråbrun siltig sand med stort inslag av tegel (rött och gult), yngre rödgods och kritpipor. 4) Lins med vit sand. 5) Torv, trä, kvistar, stort inslag av djurben, moluskskal, keramik, kritpipor och tegel. 6) Blågrå sand med inslag av keramik, tegel och kritpipor. 7) Naturlig grusig sand.

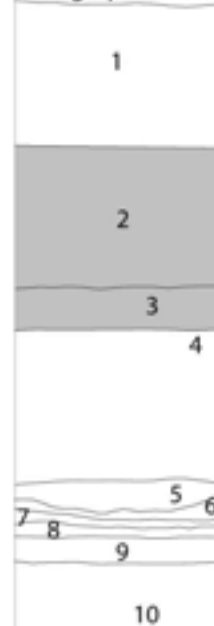
Provgrop 1 Ö →

Sektionen är 1 m bred

1) Moderna bärlager, rivningsmassor. 2) Betonggrund. 3) Betongsula. 4) Gråbrun siltig sand med stort inslag av tegel (rött och gult), yngre rödgods och kritpipor. 5) Vit sand med inslag av tegelsmulor. 6) Torv, trä, kvistar, stort inslag av djurben, moluskskal, keramik, kritpipor och tegel. 7) Blågrå sand. 8) Torv. 9) Grusig sand med inslag av tegel. 10) Naturlig blågrå sand.

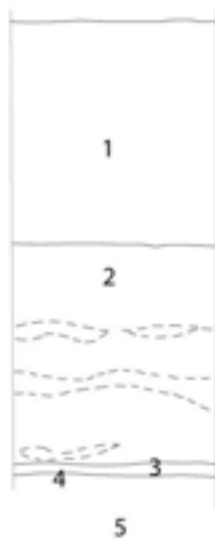
Provgrop 2 ← V

Sektionen är 1 m bred.

- 1) Moderna bärlager.
- 2) Gråbrun sandig silt med stråk av vit sand.
- 3) Torv, trä, pinnar, djurben.
- 4) Gråblå sand med keramik och kritpipor.
- 5) naturlig gråblå sand.

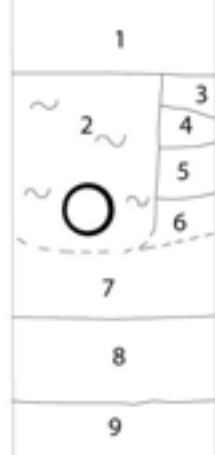
Provgrop 3 Ö →

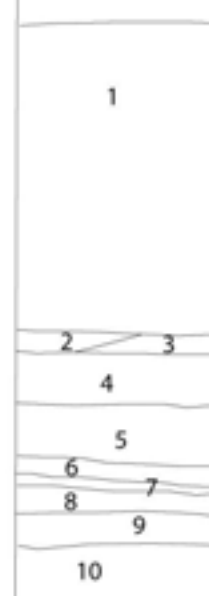
Sektionen är 1 m bred.

- 1) Moderna bärlager.
  - 2) Modern ledning.
  - 3) Lerig silt.
  - 4) Vit sand med lerinslag.
  - 5) Mörkbrun lerig silt med inslag av molluskskal.
  - 6) Grå lerig silt.
  - 7) Gråbrun sandig silt med inslag av rött tegel och träkol.
  - 8) Gråblågul lera med inslag av sten.
  - 9) Brun lerig silt med inslag av rött tegel, gul lera och träkol.
- Förmodligen fyllning i nedgrävning.

Provgrop 4 V →

Provruta 5 → V

Sektionen är 1 m bred.

- 1) Moderna fyllmassor.
- 2) Grå sand.
- 3) Brun sand.
- 4) Mörkbrun siltig sand med 1600-tals material och rött tegel.
- 5) Vit och brun sand, varvat.
- 6) Torv, trä, pinnar.
- 7) Vit sand.
- 8) Torv, trä och sjösand.
- 9) Sjösand.
- 10) Naturlig blålera.

Sektionen är 1 m bred.

- 1) Moderna bärlager.
- 2) Blågul lera.
- 3) Gråbrun sandig silt.
- 4) Vit sand.
- 5) Torv och trä.
- 6) Torv och sand.
- 7) Blålera.
- 8) Sjösand.

Provgrop 6 V →

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2011

1. Södervidinge kyrkogård - Södervidinge sn, FU 2010, Bertil Helgesson
2. Nytt golv i Östraby kyrka, Östrabys sn, FU 2011, Jan Kockum
3. Ny belysning, Gamla staden 8:1 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
4. Balsby 23:1 & 29:2, Nosaby sn, FU 2010, Anders Edring
5. Fjärrvärme i Östra Tommarp - Östra Tommarp sn, FU 2010, Lars Jönsson
6. Fjärrvärme genom Härlövs by, Kristianstad, FU 2010, Jan Kockum
7. Svedala kyrka, Svedala sn, FU 2010, Lars Jönsson
8. Näsbyholm sätesgård, Gärdslövs sn, FU 2010, Lars Salminen
9. Ny gatubrunn i Valdemars väg i Vä, Vä sn, FU 2011, Jan Kockum
10. Fjärestads kyrka, Fjärestad sn, FU 2011, Tony Björk
11. Gustav Adolfs Torg, Malmö. FU 2010, Joakim Frejd
12. Järnvägen 1:1, Malmö. FU 2011, Joakim Frejd
13. Kv Minerva 24 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2011, Jan Kockum
14. Cementen 13, Malmö, AU 2011, Per Sarnäs
15. Bältinge bytomt, Skarhult 13:36, FU 2010, Lars Salminen
16. Falsterbo 9:97 – ett stenkast ifrån borgen, FU 2010, Lars Salminen
17. Kvarnby utbyggnadsområde, Malmö, FU 2010, Per Sarnäs
18. Stora Uppåkra 2:76 m.fl., FU 2011, Joakim Frejd
19. Färlöv 19:3, Färlövs socken, Kristianstads kommun, AU 2011, Joakim Frejd
20. VA inom Bollerups säteri, Bollerups socken, Tomelilla kommun, FU 2011, Lars Jönsson
21. Södervidinge 28:1 – Kyrkogården, Södervidinge sn, Kävlinge kommun, FU 2011, Lars Salminen
22. Råbelöv 26:5, Fjälkestads sn, FU 2011, Jan Kockum
23. Citadellstaden 2:1, Landskrona, FU 2011, Lars Jönsson
24. Innerstaden 1:14 och 1:152, Malmö, FU 2011, Joakim Frejd
25. Hammarlövs bytomt, Hammarlövs sn, FU 2010, Per Sarnäs
26. Kristian IV 10 i Kristianstad, Kristianstad; FU 2011, Jan Kockum
27. Skurups bytomt, Skurups kommun, FU 2001, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
28. Norra Vallvägen i Kristianstad, Kristianstad, FU 2011, Jan Kockum
29. Östra Storgatan i Kristianstad, Kristianstad, FU 2011, Jan Kockum
30. VA-ledningar inom Östra Asmundtorps bytomt, Trollenäs sn, Eslövs kn, FU 2002–2003, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
31. Residenset 1, fornlämning 20, Malmö stad, FU 2010–2011, Per Sarnäs
32. Sutaren Mindre 6, fornlämning 17, Vellinge sn, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
33. Limhamn 151:461, Hyllie sn, AU 2011, Jan Kockum
34. Åhus 30:1 m fl, Åhus sn, FU 2011, Jan Kockum
35. Rinkaby S:3 m fl, Rinkaby sn, FU 2011, Jan Kockum
36. Hjulhamngatan, fornlämning 20, Malmö. FU 2011, Joakim Frejd
37. Vadensjö bytomt, RAÄ 27, Vadensjö sn, Landskrona kn. FU 2003, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
38. Fjärestads kyrkogård, Fjärestads sn, FU 2011, Jan Kockum
39. Kv Kabbalöken 26 i Åhus, Åhus sn, FU 2011, Jan Kockum
40. Kv Slussen 1 i Malmö, Malmö, FU 2011, Jan Kockum

